

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і
міжнаціональних відносин
від 29 жовтня 2015 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу привітати членів комітету і запрошених на засідання комітету чергове, яке було заплановано заздалегідь і присвячено виключно обговоренню законопроектів, прив'язаних до виконання Україною зобов'язань в рамках плану дій щодо лібералізації візового режиму. Наш комітет є головним за одним з цих законопроектів, іншим головним є комітет у закордонних справах, але наш комітет має надати за регламентом відповідно свої висновки і рекомендації.

До складу нашого комітету входить десять членів, зараз на дану хвилину, дванадцять дванадцять, присутні п'ять, отже кворуму у нас немає. Оскільки кворум є шість. Пропонується такий порядок роботи. Оскільки у нас є запрошені представники уряду, які власне і є... від Кабінету Міністрів надаються ці урядові законопроекти, і перший і другий у порядку денному, експерти з міжнародних і українських неурядових організацій, і з огляду на те, що наступний пленарний тиждень попередньо у нас заплановано на п'яте листопада, це четвер, розгляд оцих та інших законопроектів, пов'язаних з виконанням плану дій, я пропоную, щоб ми використали цю можливість для обговорення законопроектів. Для того, щоб могли протокольно і під стенограму зафіксувати позицію присутніх членів комітету, експертів і представників центральних органів виконавчої влади. У випадку, якщо до моменту завершення у нас не буде кворуму, ми тоді окремо зберемося і пропозиція моя буде така, щоб або в понеділок, або скоріше за все у вівторок, перед початком пленарного засідання ми би зібралися в кулуарах і прийняли

вже рішення відповідно за процедурою з урахуванням наявного кворуму. Сподіваюся, що тоді у нас...

ФЕЛЬДМАН О.Б. (*Мікрофон вимкнено*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми не будемо слухати, колега Фельдман, експертів, оскільки саме тому я пропоную такий порядок роботи. Він використовувався у випадках нестандартних ситуацій і думаю всі погоджуються з тим, що ситуація є цілком нестандартна. Тим більше, що законопроекти, які виносяться на обговорення, виглядають не аж такими простими для прийняття рішення, тим більше ми маємо максимально використати ту можливість, яка надається зараз, для того, щоб їх детально обговорити.

Отже, у нас є порядок денний, в тому числі передбачене різне, де кожний з колег може внести ті питання, які вважає потрібним. Це можна зробити зараз, або можна зробити під час розгляду різного. Хто за те, щоб затвердити запропонований порядок денний прошу голосувати. Хто за? Проти? Утримались? Прийнято одноголосно.

Отже, першим у нас є законопроект, де Комітет з прав людини визначено головним, а саме проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень судового захисту іноземців та осіб без громадянства та урегулювання окремих питань, пов'язаних з протидією нелегальній міграції, реєстраційний номер 3159, внесений Кабінетом Міністрів. Він за розподілом обов'язків повноважень експертизи відноситься до підкомітету, який очолює колега Фельдман. Якщо ваш підкомітет збирався, тоді можливо пізніше надасте таку інформацію. Хочу перед тим, як надати слово представникам заступнику голови Державної міграційної служби Нікітіній Тетяні Василівні, якщо ви тут присядьте ближче до...

НІКІТІНА Т.В. Я передала слово... *(не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви передали слово директору, але хто від Міграційної служби, того ми будемо чути. Також є інші колеги. Але перед тим, як надати вам слово, хочу нагадати, колеги, що у нас нажаль продовжується сага з виконанням плану дій щодо лібералізації візового режиму. Нагадаю, що ще парламент попереднього скликання фактично завершив першу фазу плану дій, яка тоді коротко називалася законодавча фаза. Тобто були прийняті на той момент необхідний набір змін до законодавства або нових законів, які уможливили і були умовою переходу до другої фази плану дій щодо лібералізації візового режиму. Таке рішення було прийнято Європейською комісією, схвалено Радою ЄС і Європейським парламентом і Україна зараз знаходиться вже достатньо довгий час, і це під час роботи вже нового парламенту, новообраного парламенту, на другій, інституціональній імплементаційній фазі також плану дій.

Хочу нагадати, що Україна отримала цей план дій ще у 2010 році. І тоді були такі обіцянки від тодішнього президента, що за півроку ми виконаємо першу фазу і перейдемо до другої. Цього не відбулося. Нагадаю, що Молдова отримала план дій щодо лібералізації візового режиму пізніше від України, але не лише завершила першу і другу фазу, а й вже з квітня минулого року, якщо я не помиляюсь, вони отримали, громадяни Молдови, які мають відповідні біометричні паспорти, можливість безвізового в'їзду до країн – членів Європейського Союзу на короткий термін з туристичною метою або приватною на термін до 90 днів. Отже це є приклад, коли нажаль тут ми набагато-набагато запізнюємося.

Хочу нагадати також, що швидке виконання плану дій і виконання отримання безвізового режиму було і є і залишається складовою коаліційної угоди також, і тому очевидно, що зараз ми знаходимося на етапі коли за всіма планами, графіками в грудні місяці Європейська комісія може прийняти рішення. Рішення може прийняти щодо рекомендації на надання і

позитивне заключення щодо виконання другої фази плану дій і тоді це вже буде, навіть у випадку позитивної рекомендації Європейської комісії, рішення будуть приймати країни – члени Європейського Союзу. Рішення буде прийматися вже на рамках Ради ЄС, відповідно в даному випадку це буде важливим, але ще не остаточним кроком для того, щоб сказати, що от, в грудні вже буде зрозуміло чи отримає у разі позитивного звіту Україна безвізовий режим. Особливо серед політичних аспектів також колеги можуть знати, що одна з країн членів Європейського Союзу Нідерланди почне своє головування в січні 2016 року. Ви знаєте, паралельно там запланований буде проводитися консультативний референдум, який набрав необхідну кількість голосів і за процедурою відбудеться. Який не буде мати обов'язкового, безумовно, значення, але уряд будь-якої країни, демократичної особливо, мусить прислуховуватися. Там не ідеться про безвізовий режим, ідеться про угоду про асоціацію і поглиблену зону вільної торгівлі, але, тим не менше, це політична складова, яка також говорить про те, що в даному випадку можливо треба буде набагато більше зусиль докласти для того, щоб отримати такий безвізовий режим. Я вже не говорю про ситуацію, пов'язану з безпрецедентним феноменом збільшення біженців з Північної Африки і Близького Сходу. Минулий тиждень став рекордний в Європейському Союзі щодо напливу біженців, що, безумовно, впливатиме не лише на громадську думку, але і на позицію політиків тих чи інших країн, відомств їх.

Тому. Для чого я все це говорю. В даному випадку є два підходи. Так званий політичний підхід, який коротко можна сказати: давай, давай швидше, тому що інакше не встигнемо. Це все також зрозуміло, оскільки нажалі з незалежних від членів парламенту причин законопроекти, список яких був відомий досить давно, були подані тими, від кого це залежало, конкретно від Уряду. Якщо не в останній момент, то більше з них подавалося в серпні, деякі в вересні, а деякі ще в жовтні подаються. Зокрема, якщо я не помиляюся, Закон 3224. І тому зараз парламент поставлений в таку ситуацію

коли має на рівні всіх комітетів у пришвидшеному порядку розглядати. Це один підхід.

Другий підхід – є певні процедури, є питання стандартів і є те, що називається парламентським контролем. В даному випадку безумовно і тут ми побачимо ці два підходи в дії. Я спілкуюся досить щільно з колегами – керівниками комітетів інших, які також розглядають паралельно з нами на цьому тижні, на наступному будуть розглядати, на минулих тижнях такі законопроекти. І більшість з них говорить про цю ситуацію, коли у них також обговорюється, чи варто жертвувати якістю заради темпу. Я думаю ми також про це будемо говорити. Я просто наперед висловлюю такі думки, щоб не втрачати потім часу.

Ну і останнє, що я хочу сказати. Оскільки на нашому комітеті і профільному комітеті з прав людини, національних меншин, міжнаціональних відносин, я думаю основний тягар гарантування того, що не зважаючи на будь-які політичні міркування, не зважаючи на іноді міркування під гаслами безпеки держави, щоб ці міркування не домінували і не призводили до звуження і послаблення дотримання і гарантії прав людини. Це також славно або сумнозвісна секуляризація, яка іноді під гаслами необхідності більшої і щільної безпеки держави призводить або може призводити до того, що звужуються і послаблюються права людини. Це також дилема, яка не є унікальною для України, але про яку ми всі маємо бути свідомі.

Отже, після такого вступу сподіваюся, що був потрібний, пропоную перейти до обговорення. Отже, перший законопроект 3159. Визначили хто буде... Тетяно Василівно, ви? Будь ласка, представтесь, натисніть клавішу для...

СОКОЛЮК М.Ю. Виконуючий обов'язки голови Державної міграційної служби Соколюк Максим. Законопроект 3159 направлений на удосконалення положень судового захисту іноземців, осіб без громадянства

та врегулювання окремих питань, пов'язаних з протидією нелегальній міграції. Пропонуються деякі зміни до законодавчих актів. Це Кодекс адміністративного судочинства, доповнення статей про примусове видворення. В Кодексі України про адміністративні правопорушення доповнити деякі норми, якими визначаються органи, до яких можуть доставлятися іноземці та особи без громадянства - порушники законодавства України в разі неможливості встановлення їх особи на місці порушення. В Законі «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» доповнити пунктом, яким визначається поняття пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства. Вдосконалення процедури переміщення іноземців та осіб без громадянства – порушників законодавства до пунктів, їх оформлення. *(Нерозбірливо)* ...цього законопроекту передбачена планом візової лібералізації та протоколами нарад з питань підготовки к візиту експертних місій. Він був представлений під час місії «Міграція та притулок» європейським експертам та отримав схвальний відгук. В тому числі в цьому законопроекті передбачено, що адміністративні справи, передбачені цією статтею, розглядаються судами невідкладно. Також запрошую до слова керівника юридичного департаменту щодо доповнення щодо нього. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, натисніть клавішу, представтесь для стенограми.

ЧУРСІН О.В. Чурсін Олександр Вікторович, начальник управління правового забезпечення Державної міграційної служби. Власне кажучи коротко виконуючий обов'язки голови доповів, єдине що додати. Перше. Те, що стаття 259-та Кодексу України про адміністративні правопорушення доповнюється для того, що на сьогоднішній день працівники Державної міграційної служби фактично не мають прав затримувати осіб, які нелегально перебувають на території України. Тобто сьогодні в рамках боротьби з

нелегальною міграцією при проведенні відповідних заходів вони здійснюються спільно з правоохоронними органами виключно. Оскільки працівники Державної міграційної служби на сьогодні законодавчо самостійно затримувати таких осіб не мають права. Цим викликана необхідність внесення таких положень до адміністративного кодексу. Наступне. Те, що вносяться зміни до Кодексу адміністративного судочинства, на сьогодні справи, які пов'язані з такою категорією осіб, які виявляються на території України і в яких відсутні документи, які посвідчують як особу, так і законність підстав перебування на території України, повинні вирішуватись питання щодо знов таки їх затримки, доставлення до суду та вирішення питання щодо примусового видворення цієї особи, тобто встановлення особи та примусового видворення. Якщо таких підстав немає. На сьогодні ці справи розглядаються в загальному порядку, тобто фактично що відбувається. Особу затримали, якщо це день тижня п'ятниця, то субота, неділя ця особа повинна десь утримуватись, на якійсь підставі бути затриманою для того, щоб потім вже могли її доставити до суду для того, щоб вже вирішувалось питання щодо примусового видворення. Тобто на сьогодні у нас пропозиція і власне кажучи це впливає на права цього громадянина іншої держави або особи без громадянства для того, щоб він безпідставно не був затриманий, щоб ці справи розглядалися судами негайно. Тобто якщо встановлений факт, затримана особа, вона доставляється до суду, суд негайно розглядає цю справу. Для того, щоб з одного боку інтереси держави, тобто щоб боротьба з нелегальною міграцією проводилась, з іншого боку відповідний компроміс для того, щоб права людини не порушувались у зв'язку з тим, що є певні процедури. Це стосується внесення.

Те, що стосується розширення можливості користатися вторинною безоплатною допомогою – це теж направлено на захист прав іноземців та осіб без громадянства, які затримуються. І пов'язані норми те, що вноситься до Закону «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» - це

визначення пункту тимчасового тримання іноземця. Це для того, щоб знов ж таки повернувся на сьогоднішній день, те, що коли затримується така особа фактично вона затримується через повноваження правоохоронних органів і єдине, де може утримуватись – це в так званих камерах попереднього утримання. Тобто якщо ця людина в подальшому виявляється шукачем захисту, то власне поміщувати в такі приміщення – це є порушенням. Власно кажучи на це експерти звертали увагу, тому для того, щоб мали право і відповідно місця визначали для належного утримання таких громадян визначається як раз пункт тимчасового перебування іноземців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо додати оперативно прошу.

СОКОЛЮК М.Ю. Хочу додати. Також відповідно до Європейських норм була врахована пропозиція, що строк затримання іноземців не може перевищувати шість місяців. У разі наявності умов за яких неможливо забезпечити примусове видворення, цей строк може бути подовжено, але не більше як на одинадцять місяців та позовна заява про подовження строку затримання, у разі необхідності, подається кожні три місяці. Ці норми прописані в Європейській кодексах. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У нас присутні також представники Служби безпеки, Державної прикордонної служби, представник Уповноваженого. Хто з тих, кого я назвав хотіли б додати до цього? Будь ласка. До столу лише, оскільки ми ведемо стенограму. Представтесь і натисніть клавішу.

ПІНЧУК О.В. Доброго дня. Я представляю Адміністрацію Державної прикордонної служби України, Олександр Пінчук. З огляду на анонсований законопроект. Шановний Григорій Михайлович, шановні народні депутати, присутні! Звісно, надзвичайно актуальний і слухний законопроект, з положеннями якого ми погоджуємося. Зокрема, в частині, що стосується

компетенції Державної прикордонної служби, нами опрацьовано низку пропозицій, які ми готові будемо надати в робочому порядку до колег з Міграційної служби. Водночас на деяких з них я хотів би привернути вашу увагу. А саме: законопроектом пропонується новою статтею 183-ю зі значком 7 Кодексу адміністративного судочинства, зокрема визначити заходи щодо забезпечення адміністративного позову про примусове видворення. Такими заходами пропонується визначити: це затримання особи, зобов'язання іноземця повідомляти про місце свого перебування, а також надання гарантій громадян та організацій. На нашу думку, було б слушно в цьому випадку використовувати вже вживану в законодавстві термінологію, як то на кшталт в статті 180-й Кримінального процесуального кодексу, а саме особисту поруку. І не обмежувати зобов'язання лише повідомленням про місце перебування, але й покласти на іноземця обов'язок з'являтися за першим викликом суду чи органу, який подав цей позов про видворення.

Крім того, законопроектом не передбачена відповідальність за невиконання визначених зобов'язань. На нашу думку це є наразі слушним, з огляду на те, що було анонсовано Григорієм Михайловичем про ту навалу міграції, яку ми можемо спостерігати зараз у європейських колег. Тому до статті 183-ї зі значком 7 ми пропонуємо частину десяту викласти загальні положення про відповідальність за невиконання таких зобов'язань, а також доповнити статтю 185-ту зі значком 3 Кодексу про адміністративні правопорушення положення, які визначають конкретну адміністративну відповідальність за невиконання визначених зобов'язань, як іноземцями, так і тими поручителями з числа громадян України, які внесли свої зобов'язання за цих іноземців.

Є опрацьовані наші пропозиції, вони чітко там викладені в статті, ми готові надати їх. Ми запропонували їх визначити в розмірі вже існуючих санкцій за правопорушення у цій сфері, тобто без перевищення граничних термінів, тобто готові до конструктивної роботи в цьому ключі. І окремим моїм застереженням я хотів би запропонувати внести зміни щодо поміщення

щодо права органів Державної міграційної служби поміщувати цю категорію осіб, ідеться про іноземців та осіб без громадянства, правопорушників до органів Державної прикордонної служби. Пояснюю чому. Не готові ми піти на такий крок. Наші місця тримання таких осіб на даний момент з урахуванням гостроти цього питання на сьогоднішній день вже можна сказати перевантажені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про який масштаб ідеться? Коли ви говорите наші місця.

ПІНЧУК О.В. Наша відомча система тримання налічує 71-е місце тимчасового тримання. Це по всій території України. Яка спроможна одноразово одночасно розмістити понад 350 осіб. Це по всій, ще раз наголошую, по всій території України. Що стосується найбільш чутливої західної ділянки кордону, ця цифра втричі менша. Тому, на наш погляд, ми хотіли б запропонувати в зазначеній статті замість терміну «до органів охорони державного кордону» замінити на слово «поліції», тобто розміщувати дану категорію осіб до органів внутрішніх справ, а нині буде поліції. Система місць яких набагато більш розгалуженіша і чисельніша і територіально розміщена у набагато більш зручних місцях, ніж наші віддалені місця підрозділів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Васильович. Перш, ніж ми почнемо обговорення, я хотів би спочатку надати... є у нас представники Служби безпеки України. Будь ласка, колеги, хто?.. Ні, ми ведемо стенограму, треба мікрофон. Є у нас заступник, де заступник? Сідайте, проходьте до столу.

КАРПЕНКО О.В. Доброго дня, шановний головуєчий, шановні народні депутати, гості та запрошені! Службою безпеки опрацьовано в межах

компетенції цей законопроект, в цілому він підтримується, але є деякі, скажімо так, поправки чи уточнення. Перш за все погоджуюся з представником прикордонників з приводу того, щоб такий захід забезпечення адмінпозову, як надання гарантій від громадян або організацій без визначення змісту цього заходу, без визначення відповідальності відповідних гарантів – ну, можливо, не матиме того забезпечення, який би він мав мати. Через це потребують, на наш погляд, або встановлювати адміністративну відповідальність за порушення цими гарантами своїх зобов'язань, або прибирати цей захід забезпечення.

По-друге, законопроектом вносяться зміни, визначається нова стаття 183-7. В першій частині йдеться про територіальні органи, територіальні підрозділи органів охорони Державного кордону і в цілому Служби безпеки. Редакційно пропонується теж доопрацювати «органи Служби безпеки України». Оскільки наші регіональні органи теж уповноважені приймати відповідні рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Можна вас попросити, якщо це такі вторинні такі, по суті основні - такі, щоб було зрозуміло. Тому що це більш...

КАРПЕНКО О.В.: Зрозуміло. По суті. Нова стаття 183-7 в ній в частині п'ятій визначається, що адмінсправи, передбачені цією статтею, розглядаються судом невідкладно. Але ж є у нас ще стаття 183-5, яка визначає особливості провадження у справах про адмінпозови з приводу видворення іноземців та осіб без громадянства. Тут схожа ситуація. Позовні заяви центрального органу Служби безпеки про примусове видворення осіб без громадянства та іноземців визначається розглядаються судом у п'ятиденний строк. Так от цей п'ятиденний строк що робити з цим іноземцем, де його поміщати невизначено. Тому пропонується за аналогією зі змінами до статті 183-7 – передбачити також невідкладно або негайно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Зрозуміло. У вас буде можливість відповісти. Дякую. У нас є колега заступник Міністра. А ви по другому питанню. О'кей. Тоді. Але у нас все одно є представник Міністерства юстиції з цього питання. Є бажання висловити позицію Мін'юсту? Прошу. Так само натисніть будь ласка клавішу і представтесь.

РИБИЦЬКИЙ О.В.: Доброго дня. Олег Рибицький, Департамент конституційного законодавства. Ну, виходячи з того, що проекти схвалені Урядом, якось вважаю некоректним висловлювати зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Ага. Але якщо будуть до вас запитання, ви вважатимете коректними відповісти.

РИБИЦЬКИЙ О.В.: Просто ці законопроекти були подані за прискореною процедурою без висновку Мін'юсту.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Це важлива деталь, яку я думаю всім колегам, це про те, що я говорив - про два підходи, але важливо також. Дякую. Я пропоную зараз (*нерозбірливо*) Уповноваженого з прав людини, Михайло Чаплига. Будь ласка.

ЧАПЛИГА М.В.: Скажу так. Те, що законодавство стосовно захисту прав іноземців та осіб без громадянства потребує доопрацювання – говорили ми про це ще з 12 року і у кожній щорічній доповіді Уповноваженого можна знайти вказання на це і конкретні рекомендації. Позитив цього законопроекту в тому, що іноземцям, особам без громадянства надається право звертатися за вторинною безоплатною допомогою, одна біда – відсутні положення про обов'язок працівників органів державної влади, уповноважених здійснювати затримання, перше: негайно інформувати

центри безоплатної правової допомоги, негайно надати можливість затриманим самим звернутися до центру безоплатної правової допомоги, інформувати близьких затриманого, у разі їх наявності на території України, про його затримання та місце і умови що з ним відбувається. Тобто передбачили прекрасно, що можна звернутися до центру надання безоплатної правової допомоги, але не передбачили обов'язку.

Наступне, у разі затримання, зрозуміло що це іноземці, більшість із них скоріш за все не володіють а ні українською, а ні російською мовою, можливо навіть англійською. Так не передбачено також обов'язку працівників органів державної влади, які забезпечують, ну здійснюють затримання – забезпечити участь перекладача при адміністративному затриманні іноземця. Фактично це право на те, щоб зрозуміти а за що, що ж я вчинив і отримати це роз'яснення доступною мовою або зрозумілою мовою для іноземця.

Дійсно вносяться зміни до Кодексу адміністративного судочинства. Тут багато вже було про це сказано. Одна є тут біда, що є таке поняття як зобов'язати відповідний орган, підрозділ повідомляти про місце тимчасового перебування кожні 72 години, тобто ця людина може повідомляти, інша справа – не сказано як вона буде повідомляти: по телефону, смс-кою, чим - невідомо, тобто як вона повідомить, чи письмово.

Далі, законопроект не визначив, на який строк може бути судом затримана особа для забезпечення адміністративного позову перший раз, лише встановлюється процедура продовження строку затримання іноземців та осіб без громадянства, які підлягають примусовому видворенню. І отут зазвучало, що позовна заява про продовження строку затримання іноземців подається кожні три місяці, і далі йде у разі необхідності. На практиці, є припущення, на практиці це буде означати, що така позовна заява відповідним державним органом може подаватися, а може не подаватися. Отут чітко треба буде визначити.

І одна дуже важлива деталь, про яку ми говоримо – це доступність інструментів захисту. Не передбачена можливість звільнити особу від сплати судового збору при поданні заяви про оскарження свого затримання. Якщо людина-іноземець затримана, давайте уявимо скільки гривень є у неї в кишені, яка є в неї можливість для того, щоби оскаржити. Тобто тут очевидно треба передбачити, в тому числі і можливість цій людині не сплачувати судовий збір. Ну не знаю, чи можна це доопрацювати, чи як поступати далі з цим законопроектом. Єдине, що скажу, що це все можна було звичайно врахувати і опрацювати, якби процедура була повною, але на жаль в таких умовах. Ми письмово це надамо, в тому числі і Комітету, свої зауваження. Але на жаль через саму процедуру – це якось вийшло трошки.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую, Михайле. Колеги, також у нас присутня, як завжди, колеги з експертної ради при Комітеті, зокрема сьогодні у нас присутні представники Міжнародної організації з міграції, які також, якщо є бажання, можуть долучитися до дискусії, і також ми отримали письмові коментарі від колеги Малиновської з Національного інституту стратегічних досліджень докора наук державного управління, я їх можу озвучити також. Але ми до цього повернемося, зараз я хотів би звернутися до колег, у кого є питання, хто хотів би висловити свою думку з приводу цього законопроекту і аргументів, озвучених представниками органів виконавчої влади. Прошу. Чи є бажачі? Я спочатку звертаюся до колег. Колега Пацкан, прошу.

ПАЦКАН В.В.: Доброго дня всім ще раз. Якщо у нас є ряд зауважень, на які звернув і Офіс Уповноваженого, і Державна прикордонна служба, і Державна служба безпеки, то є цей законопроект таким, який зараз ми мали обговорювати? Чи може давайте подумаємо про альтернативу? Може давайте тоді відпрацюємо ще один законопроект, якщо у нас є час внести його альтернативним, який би був повним. Тому що ряд зауважень, котрі зараз подав Уряд, ми зараз начебто повинні за них голосувати. Я чесно не готовий

голосувати одразу за будь-що. Колеги, давайте або ми підходимо в якості, або давайте зробимо, несучи відповідальність, коли такий законопроект від нашого Комітету іде ухвалений до сесійної зали, щоб потім не було, що Комітет з питань прав людини у себе на засіданні ухвалив, а зала – відхилила. Це не якість нашої роботи. Або ми тоді відхиляємо і направляємо автору на доопрацювання. Або вносимо альтернативний як альтернатива до цього законопроекту. Це моя пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Ну добре. Це загальна пропозиція. Але зараз, ми до цього повернемося. А зараз по суті проблемних питань. Будь ласка.

СУСЛОВА І.М.: Я хочу ще зазначити. Шановні колеги, ну дуже багато зауважень від багатьох органів, але варто також зазначити, що цей законопроект потребує фінансування, але фінансове обґрунтування – воно фактично є відсутнім. Тобто скільки коштів потрібно на його реалізацію і чи будуть вони закладені, ми так і не розуміємо. Тому на доповнення до всіх тих зауважень, я хочу погодитися і підтримати колегу Пацкана і відправити доопрацювати цей проект.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую. Колега Фельдман, будь ласка.

ФЕЛЬДМАН О.Б.: Я тоже хотел бы поддержать коллегу Пацкана, тем более что и второй законопроект тоже нас как бы подталкивают принять быстренько, а в нём есть очень большие замечания. Поэтому либо мы его должны отдать на доработку, либо мы должны создать что-то альтернативное.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую. Колеги із секретаріату підказують, що варіант альтернативного процедурно неможливий, оскільки минуло вже 2 тижні з моменту його реєстрації. Просто ми мусимо брати все до уваги. В мене є таке

запитання. От у думці експертній, яку висловила, зокрема доктор Малиновська звертається увага, очевидне, і ви про це сказали, але якимось чином аргументували. Що запропонована норма щодо збільшення можливого терміну тримання порушників міграційного законодавства у спеціально призначених для цього місцях була 6, потім 12, а зараз до 18 місяців – фактично це ув'язнення, обмеження в свободі людини, яка не засуджена, і це 1,5 роки. Чи є і в чому тут? Можливо варто прискорити процедури ідентифікації якимось іншим чином, а не реагувати на проблеми, які є і наявні за рахунок цієї людини, яка до цих проблем не має відношення. Чи могли б ви.

(говорять без мікрофона)

ГОЛОВУЮЧИЙ: Але це інший бік. Це якраз колега Суслова.

Колега Логвинський до нас приєднався. У нас є кворум. Тепер ми можемо продовжувати.

СИМОН В.П.: Повідомляють, що Джемільєв Мустафа...

ГОЛОВУЮЧИЙ: І Мустафа Джемільєв. У нас.

Чи могли б ви на це питання відповісти? Було 6, зараз 18 місяців.

ЧУРСІН О.В.: Так, у нас виникає питання, що є дійсно права особи, які начебто в цьому ракурсі порушуються, оскільки він утримується і є можливість збільшувати цей термін. З іншого боку є інтереси держави, пов'язані з тим, що ніхто не зацікавлений в тому, щоб особа фактично без наявності законних підстав перебувала на території України. Тобто це пов'язано з його утриманням, фінансуванням, таке інше. Разом з тим, скажем тим законопроектом і тим терміном знайдений якийсь такий компроміс, оскільки особа, яка без законних підстав прибула на територію України і

коли починається питання, тобто її затримали, не є секретом, що Україна використовується в більшості випадків як транзитна країна, тобто незацікавлена ця особа повертатися в країну походження. Тобто вона вживає всіх можливих заходів для того, щоб залишитись на території України, вплоть до того, що звернутися із заявою про визнання статусу біженця, розпочинається процедура. Процедура теж прийняття рішення може оскаржуватись в судовій інстанції. Власне кажучи на сьогоднішній день відбувається зачасту така ситуація, що особа звернулась за захистом, в неї відсутні будь-які правові підстави, ну при цьому вона оскаржила рішення до суду тобто – то це перша інстанція, друга інстанція, касаційна інстанція. Не секрет як сьогодні працює судова система. Тобто протягом року суд остаточного рішення не приймає. В нас виникає питання: що робити з цією особою?

ГОЛОВУЮЧИЙ: Зрозуміло.

ЧУРСІН О.В.: Тобто вона.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Я почув відповідь. Вона особисто мене не переконала. Але в даному випадку просто за аналогією. Якщо б зараз ця норма діяла по відношенню до тих людей, які зараз ну от таким чином, ми говорили про західну Європу зокрема. Тобто тут є два боки медалі, про які ви говорите. Але з іншого боку увага перенесена на інший бік медалі. Він фактично також не вирішує питання, намагається вирішити за рахунок цих осіб, але відсутнє і з того, і з того боку ресурс, який дозволяв би і за рахунок збільшення цього терміну вирішити це питання. Воно просто відкладається, консервується і навантаження те саме, про яке ви говорите, на державу полегшується - воно насправді посилюється і ми зараз до цього повернемося ще. Але зараз я хотів би надати слово, ви з Міжнародної організації з міграції? Будь ласка до мікрофона і представтесь.

КУЗЬМЕНКО Л.: Дякую. По-перше. Мене звати Лідія Кузьменко, Міжнародна організація з міграції. Якраз тісно співпрацюємо з Державною міграційною службою в питаннях захисту прав мігрантів з неврегульованим статусом. Перше зауваження я хотіла б зробити в особистій якості, не як представник Міжнародної організації з міграції. Чому може бути виправданим затримання на термін до 18 місяців? Ми маємо брати до уваги, що це не повний цикл затримання. За законом запропонованою редакцією передбачається перегляд кожні 3 місяці строку і необхідності тримання. А отже насправді це на користь мігрантам можливість кожні три місяці переглядати. З іншого боку, оскільки Україна не має багатьох представництв держав походження мігрантів: Шрі-Ланка, більшість країн Африки, значна кількість країн Південно-Східної Азії, то спілкування з консульствами і посольствами країн походження – воно дуже і дуже ускладнено, особливо в сьогоденній ситуації, коли ми маємо більшість представництв в Москві.

ГОЛОВУЮЧИЙ: А як ви відреагуєте на аргумент, що немає фінансово-економічного обґрунтування і реально коштів на те, щоб таким чином збільшувати суттєво це утримання – це ж не з повітря це все.

КУЗЬМЕНКО Л.: Знов таки ми зможемо щось казати тільки після того як буде хоча б один цикл пройде, що дійсно мігранти в своїй більшості утримуються 18 місяців. Бо я лише поки що інтуїтивно і з досвіду спілкування з європейськими колегами можу сказати, що в тому числі 18 місяців – це психологічний елемент, який посилює рівень співпраці мігрантів із органами державної влади.

Тепер я представник Міжнародної організації з міграції і в не особистій якості не як людина, яка якимось чином просто знає це питання, два моменти, які хотілося б щоб знайшли відображення у цьому проекті. Окрім тих, що вже були зазначені. Перший. Альтернативи триманню, гарантії від

органів і зобов'язання повідомляти про місце свого перебування – це безсумнівний плюс, але має бути передбачено розшифровка того, що маєтсья на увазі. Обов'язково це має бути представлено зміст цього поняття. І друге: передбачити ті ж альтернативи триманню на стадії перегляду судового перегляду необхідності подовження тримання в пунктах тимчасового перебування іноземців. Тобто це має бути не лише на момент прийняття рішення про примусове видворення, а й під час судового перегляду необхідності тримання в пунктах тимчасового перебування, в тому числі це зніме і частину бюджетних навантажень на тримання осіб. Згадуючи європейську практику альтернативи триманню залучаються до тих пір, поки є обґрунтовані підстави вважати, що особа співпрацюватиме з органами державної влади щодо свого повернення на батьківщину.

І друге питання пункту 17 статті четвертої Закону про посвідку на тимчасове проживання. Особа після закінчення граничного терміну перебування в пункті тимчасово перебування іноземців необхідно також передбачити, що особи, які виходять у зв'язку з судовим переглядом необхідності тримання теж можуть подаватися на таку посвідку, оскільки вони навіть коли відбувається процес їх примусового видворення, вони лишаються без жодного правового статусу, навіть якщо вони будуть співпрацювати з органами державної влади. Необхідно передбачити якийсь цей або інший документ, який дозволить їм тимчасово легалізуватися до моменту, поки вони покидають територію України.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую Лідія. Більше від вашої організації немає бажаних. Я бачив. Хто, в нас є інші присутні. Колега Логвинський хотів би взяти слово. Будь ласка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В.: Уважаемые коллеги, уважаемые друзья. Я действительно изучал этот закон и он не является идеальным и является по сути своей непростым законопроектом. Он должен убрать многие проблемы,

которые существуют и должен создать новации, которые помогут нам, нашим гражданам выполнить план, за которым взяла обязательства наша страна, в частности это и либерализация визового режима. И на сегодняшний день безусловно этот законопроект требует определённой доработки, но я считаю, что мы не можем останавливать процесс из-за, который более глобален и более важен. Поэтому я наверное обращусь к своим коллегам, так как вы знаете что я являюсь адвокатом, я достаточно много работаю с Миграционной службой в том числе, и по защите прав беженцев, и с Уполномоченным по правам человека.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Сейчас можно совмещать уже парламентскую и адвокатскую?

ЛОГВИНСЬКИЙ: Нет, я вам хочу сказать адвокатом я остаюсь, хотел бы вам подчеркнуть, я вам отвечу профессионально. Господин Власенко например он сдал адвокатскую лицензию, а я призупинив. Поэтому статус адвоката я до сих пор имею.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Наскільки важно, щоб все це було чітко прописано.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В.: Да, это всё прописано, поэтому я зупинено. Поэтому я просил бы коллег поддержать этот законопроект в первом чтении под мою личную гарантию услышать все предложения лиц и доработать его ко второму чтению, чтоб он был идеальным и устраивал все стороны.

ПАЦКАН В.В.: Я дуже коротко максимально. Ну зрозумійте одне. Давайте будем заниматься не лише те, що від нас просять, а давайте займати продержавницьку позицію. Зараз ми кажемо, що розширяємо до 18 місяців, потім 24. Європейській спільноті звичайно вигідно щоби чим більше мігрантів залишалось на території України і потім або розтворюались у нас або

десь пропадали. На практиці Закарпаття, я сам виходець Закарпаття і кажу скільки вони там утримуються, потім десь їх знову перекупають, знову перепродають, і знову вони десь пропадають в Європейському Союзі.

Моя позиція державницька. Пане Логвинський, я готовий підтримати, але у одному випадку, якщо зараз нам секретаріат каже, що тільки норми, які будуть внесені, їх можна внести було до другого читання – це перше. І по-друге, якщо будемо займати продержавницьку позицію, а не позицію захисту того, що нам каже Європейський Союз. Я за входження в Європу, я за те, щоб ми виконали уже всі стадії безвізового режиму хоч уже, але щоб ми все-таки підтримували позицію нашої держави. Тому що мігрант, який залишається на території нашої держави – його треба прокормити і він лишається зараз у таких складних умовах на шії держави. Вибачте будь ласка, я кажу вам народною мовою.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Добре. Колега Фельдман і будемо підводити.

ФЕЛЬДМАН О.Б.: Где гарантия, что то, что мы внесём, то, что мы проголосуем, до второго чтения эти вещи будут учтаны? Гарантии такой нету. То есть это может произойти между делом, мы не успели, мы не проголосовали и оно может уйти. Я считаю, что надо какой-то аргумент более серьёзный и более ответственно. Если наш коллега берётся, то должен как-то сказать так, чтобы мы точно были уверены, что эти все вещи будут учтаны.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Так будь ласка Державна міграційна і ми будемо приймати рішення.

СОКОЛЮК М.Ю.: Строк затримання іноземців не може перевищувати 6 місяців. У разі наявності умов, за яких неможливо забезпечити примусове видворення в зазначені строки, строк затримання може бути подовжений, але

не більш як на 12 місяців. І далі. Умовами за яких неможливо забезпечити примусове видворення є: відсутність співпраці з боку іноземця або особи без громадянства під час процедури встановлення особи; неодержання інформації з країни громадської належності іноземця або країни походження особи без громадянства, необхідних для встановлення особи або ненадання такими країнами відповідних документів.

Це дуже поширена практика, коли затриманий громадянин він говорить, що він з Афганістану, а фактично – це Пакистан. І процедура встановлення особи перевищує 6 місяців – це дуже тяжкий процес. Але я уважно вислухав зауваження Служби безпеки України, Державної прикордонної служби, організації з міграції – я не бачу ніяких причин не врахувати пропозиції, крім наприклад одної від Уповноваженого з прав людини щодо перекладача. Перекладачі представляються в суді. При затриманні, особливо, як говорять пограничники на зелёнке, извините, какой перекладач. Прикордонна служба більшість працівників володіє англійською мовою. Але іноземці забувають всі мови і об'яються жестами, вони показують, что не понимают ни одного языка вообще в принципе. Тому прошу підтримати цей законопроект та я бачу дуже просту можливість врахувати всі ці зауваження, які були висловлені.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Дякую. Шановні колеги, також є досить детальний висновок Головного науково-експертного управління. Я думаю ми ще раз мусимо звернути увагу, що в даному випадку коли минулого разу Прем'єр-міністр звертався до парламенту і говорив що якщо парламент не підтримає законопроекти, то він позбавить членів парламенту дипломатичних паспортів, я не знаю на якій підставі це було зроблено, але в даному випадку, коли ми чуємо що законопроект подавався по так званій пришвидшеній або скороченій процедурі і не узгоджувався, не пройшов погодження і Мін'юст зокрема, то у кого треба тоді відбирати дипломатичні паспорти. Прошу в протокол це також внести мою ремарку. Але це взагалі щодо процесу. Я про

це з самого початку сказав, що от зараз ми будемо по кожному законопроекту, наступний також, бачити ситуацію, коли з політичних давай, давай, давай, а потім будемо розбиратися. Я бачу, що по настрою зараз оцей підхід буде. І ми кожного разу будемо говорити – це останній раз, це все виключні обставини. Але не мусить бути так. Тому що ці законопроекти, їх список, то було, як мінімум з літа, якщо не раніше ще з весни, було зрозуміло, що це треба подавати. Цей законопроект прийшов наприкінці вересня і фактично навіть наш Комітет міг його розглянути раніше на попередньому засіданні, але в листі, який Прем'єр-міністр надав на Голову Верховної Ради навіть цього законопроекту не було вказано. Всі, які були вказані, ми розглянули минулого разу. І потім, коли збирав Голова Верховної Ради у присутності голови делегації Європейського Союзу з'ясувалося що от оновлена інформація. І саме тому ми сьогодні збираємося, ми мали всі можливості розглянути цей законопроект раніше. Я прошу також на це звернути увагу, тому що коли законопроекти в такому вигляді знаходяться, то вони ставлять членів Комітету в таку ситуацію. Я розумію і підтримую логіку колеги Логвинського і бачу схильність підтримати, але фактично у нас більше, якщо по суті ми в нормальному режимі розглядали, більше б мало бути аргументів, для того, щоб відправити його на доопрацювання. Також є, ви бачили, зауваження від науково-експертного, що можуть бути проблеми зі статтею 166 Регламенту щодо доопрацювання до другого читання. Але знову ж таки, ми бачимо, що це. Чули позицію Міжнародної організації з міграції саме по цьому спорному пункту.

З урахуванням обговорення тоді я вношу першу пропозицію, яка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В.: Можна мені невеличку репліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Невеличку, але колега має.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В.: Пан Фельдман запитав. *(нерозбірливо)* Я с большим уважением отношусь к вам. В данном случае я полностью поддерживаю господина Немырю, потому что мы ждём более качественных законопроектов, но кто-то из нас должен выходить вратарём на ворота. И наши люди нуждаются в решении этой проблемы для того, чтобы ездить безвизово. Это одна из основных причин для инвестиций развития нашего государства. Поэтому я беру на себя в присутствии всего Комитета обязательство *(нерозбірливо)* доработать с учётом всех правок, каждая правка будет здесь внесена и рассмотрена или же мы не можем не пропустить во втором чтении этот законопроект. Поэтому. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Все коллеги. З урахуванням.

(нерозбірливо) прошу, сідайте тут, ваше почесне місце.

З урахуванням обговорення надійшла пропозиція рекомендувати Верховній Раді проект Закону № 3159, внесений Кабінетом Міністрів, за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу. Хто за? Прошу голосувати. Проти? Утримались? Одна утрималась. Прийнято одногolosно.

Зараз колега Фельдман попереджав, що він має.

ФЕЛЬДМАН О.Б.: *(говорить без мікрофона)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ: По второму закону у нас єсть гарантія, кворум зараз, але. Будь ласка.

ФЕЛЬДМАН О.Б.: *(говорить без мікрофона)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Нє, такого не робиться. Ми не можемо за процедурою. Це не передається.

ФЕЛЬДМАН О.Б.: *(говорить без микрофона)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ: Колега Головатий колись передав свою карточку другому і потім.

ФЕЛЬДМАН О. Б. *(мікрофон вимкнений)* Я хотел бы два слова сказать по этому закону. Я думаю, что он далеко тоже не совершенен. Это ещё больше не совершенен чем предыдущий. Здесь нарушаются права человека, а особенно права религиозных людей, которые отказываются ставить *(нерозбірливо, мікрофон вимкнений)* ... для чего мы должны нарушать Конституцию ... Я бы очень просил бы ... если можно я еще коллеге Логвинскому скажу по поводу качества закона. В Верховной Раде с 2002 года слышу только одно и тоже – этот закон немножко недоработан, но потом доработаем, это некачественно, но потом будет качественно. Это вопросы все к нам, нам с тобой. Обратите внимание на мои слова, то что касается религиозных людей, вы знаете, что мусульманские общины возмущены этим, тем более в нашей ситуации на это надо обращать внимание *(нерозбірливо, мікрофон вимкнений)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, ми продовжуємо і зараз переходимо до другого питання. І друге питання у нас там де наш Комітет не є головним – це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, на виконання зобов'язань України з лібералізації візового режиму з Європейським Союзом, 3224, внесений Кабінетом Міністрів.

Хочу принагідно зазначити, що коли збиралася робоча група, робоча група, була нарада у Голови Верховної Ради, до мене зверталася колега Гопко, яка аргументувала, що це, нібито, помилково був направлений цей законопроект їм, і це має більше відношення до нас, але це питання вже

більш процедурне таке. Також мені відомо, що позавчора відбулося засідання Комітету закордонних справ, де не було кворуму, на відміну від нашого, де є кворум, і де було досить критично по цьому 3224 висловлення. Тому я зараз хочу перейти до цього обговорення, але, повторююсь, наш Комітет тут не є головним, ми свої рекомендації, висновки надамо. Колега Пацкан, прошу.

ПАЦКАН В. В. Шановні колеги, в нас був законопроект 1632, який доопрацьований Реанімаційним пакетом реформ, громадськістю, суспільством, під яким стоїть підписів, якщо я не помиляюся, близько 25 народних депутатів. Цей законопроект ми неодноразово намагалися погодити у нас на Комітеті і винести до сесійної зали. Зараз ми отримуємо, при всій повазі до Державної міграційної служби, ви знаєте як я з повагою відношуся до вас, але ви приносите нам за день до голосування у Комітеті якусь писульку, ви хочете, щоб ми за неї проголосували. Ну давайте, якщо ми вже говоримо про якісь законопроекти, якщо ми говоримо про співпрацю Комітету з Державною міграційною службою, з громадськістю, давай тоді вже разом щось погоджувати.

Пані Нікітіна, Ви знаєте, що я з повагою до Вас відношуся і до Державної міграційної служби, але я за це голосувати не буду зразу, можемо даже це не обговорювати. Я буду голосувати за законопроект 1632, який обговорений з громадськістю, котрий отримав схвальні відгуки від Ради Європи. Я готовий внести, тут є, ми сьогодні вже проговорили зранку в Раді Європи щодо цього законопроекту. Тут є ряд зауважень, ряд новел, які можна внести до того законопроекту.

Чесно. Готовий створити робочу групу. Об'єднати ці два законопроекти. Пані Нікітіна, чесно, всі Ваші зауваження почую і почую кожного і внесу законопроект 1632. Да, я там автор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це перш ніж надам Вам слово також. Нагадаю, що цей законопроект також був підтриманий нашим Комітетом ще

в квітні, квітні. Тому, у зв'язку із цим, у зв'язку із цим у мене запитання. 3224 було внесено, зареєстровано 5 жовтня, 5 жовтня, так. Чому, в чому причина ... чому от ... концепція пояснить, чому не 1632, який пройшов, а цей 3224 і чому так пізно? До речі Мінюст. Це погоджено було?

Голос із залу ... (мікрофон вимкнений) Я не готовий на це питання ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не готовий. По умовчанию тоді за прецедентом приймаємо також, що прозвучало у відповіді на перше запитання. Прошу.

СОКОЛЮК М. Ю. Законопроект – это не новый закон. А законопроект 3224 вносит изменения в существующий закон про ЭДДР, который был принят давно, который получил 7 правок за все это время и это уже восьмая правка в работающий законопроект, по которому в этом году было выдано порядка уже более 1,7 миллиона документов, в том числе биометрических и в том числе мы выполнили план либерализации визового режима по блоку 1 «Безпека документів».

Да Закон недосконалий. Да законопроект можливо недосконалий. Ми отримали на Комітеті зауваження та пропозицію Уповноваженого з прав людини, там є шість пунктів зауважень три з яких приймаються, але мають якісь редакційні правки, три потребують обговорення, але Закон направлений на запровадження ід карток. Він регламентує роботу національної системи ідентифікації. Він був представлений місії експертів, європейських експертів, він був переведений та з ними погоджений. Чому так довго ви запитували. Він був поданий 2 вересня, але був потрібен час на опрацювання з експертами, на погодження, на переклад.

Щодо законопроекту 1632. Він не може бути поєднаний з 3224 та з Законом про ЄДДР. Чому? Він має дуже велику різницю в концепції запровадження реєстрів. У концепції закону про ЄДДР, це централізований реєстр, який містить інформацію про людину та документи, які їй видані. З

досвіду знаходження місцевих реєстрів та за умови того, що ми втратили, у нас єсть тимчасово окуповані території – Луганськ, Донецьк, якщо був би запроваджений централізований реєстр, то такого би не произошло. Мы потеряли бы бумажные базы, находящиеся в Крыму, находящиеся на этой территории.

Мы говорили с Уполномоченным прав людини, щодо порушення деяких статей Конституції. Але в Конституції є також інші статті. Наприклад, 25 та 34. Когда государство гарантирует идентификацию правильную человека при вступлении в правоотношения между людьми и в этом случае нарушаются прав другого человека, третья особа.

Значит ... по запровадженню документів на пластиковій основі та які містять безконтактний електронний носій. Досвід Європи він є такий – непотрібно міняти паперовий на пластиковий документ, який не дає нових можливостей, ця проста заміна – марна трата грошей. Документ повинен містити окрім підвищення рівня захисту, если вы помните, историю введения биометрических документов вообще, то они начали внедрятся после теракта в США, потому что было указано на то, что бумажные документы уже не обладают на сегодняшний день стопроцентной защитой.

Плюс к этому, новация в этом законопроекте есть такая, что id карточка должна иметь в себе электронно-цифровую подпись. И это позволит человеку общаться с государством минуя посещение к госчиновнику раз. Второе, вчера, если не ошибаюсь в Киргизии произошло голосование по id карточкам, которые имеют подписи, очень простой процесс – урна для голосования также как и в Соединенных Штатах Америки – человек считывает, отмечает свой выбор и уходит, урна после голосования выдает лист с підсумками голосування і це є дуже ... очень хорошим примером работы такой системы.

Большинство стран Европы внедрили у себя id карточки с чипами, контактными, безконтактными, потому что они внедряли уже очень много лет. У нас такого нет вообще. Поэтому, відповідно до зауважень Уповноваженого

з прав людини, деяких зауважень Міністерства закордонних справ, вони підтримують цей законопроект, але є деякі зауваження щодо роботи консульських установ.

Я прошу його підтримати. Між першим та другим читанням можливо внести правки та вони будуть враховані, особливо від Уповноваженого прав людини щодо уменшення возможности получения информации с реестра и ограничения целей и задач по использованию информации. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Чаплига – Представник Уповноваженого. Прошу.

ЧАПЛИГА М. В. Друзі. Дійсно, багато того, що є в наших зауваженнях, що ми передали, дійсно можна врахувати. Все зрозуміло. Я поговорю трошки про інші речі. Які, я хочу щоб ніхто не ображався, але є філософські речі. Дійсно дві концепції абсолютно різні. 1632 це одна концепція. Закон про ЄДДР це зовсім інша концепція.

Фактично, давайте назвемо речі своїми іменами, якщо буде діяча система, якщо ми будемо вносити зміни в діючий Закон, то фактично ми будемо створювати фактично із цієї величезної системи ідентифікації особи, яка в принципі ну дійсно є потрібна, я ж не сперечаюсь із цим. Фактично ми створимо поліцейську державу. Оскільки буде в єдиному, в єдиній державній системі, величезній базі даних буде накопичуватися вся інформація про кожну особу, включно біометрику.

Ну візьміть будь-яке визначення, у гуглі навіть, що таке поліцейська держава, ви знайдете повну відповідність того, що відбувається. Ще раз скажу, що можна звичайно це все, можна багато речей було б виправити якби не було такої спішки можна було б там щось вносити. Чи змінить це філософію Закону? Абсолютно не змінить. На жаль, це просто філософський підхід. Якщо ми говоримо про Європу – ми скажемо просто – в Європі не існує величезних баз даних, які підконтрольні, де, фактично, можна про

особу отримати всю інформацію. Збір даних під конкретну мету відбувається лише, от я вам зачитую одну ключову річ – персональні дані мають бути відповідними, адекватними та не надмірними стосовно визначеної мети їх обробки. Давайте ми знайдемо мету обробки в ЄДДР. Якщо хтось знайде, скажу дякую.

Тут величезна така база даних, яка збирає інформацію всю про особу. Це є філософський, це просто різні філософські підходи. Ну фактично там, ну можна, звичайно, сказали де вона буде, як вона буде розподілена, можна створювати розподілення бази даних, але це все одно, все одно це зовсім інша філософія.

Тому при всій повазі, при всій повазі до, з одного боку ... до того, що я теж десь в середині державник і хочу щоб держава була сильною, але з іншого боку, вибачте, я представляю інституцію, яка захищає права людини, тому наша позиція проста – треба, напевно, брати за основу трошки іншу філософію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до обговорення. Спочатку у мене питання – у пояснювальній записці вказується, що цей проект закону не потребує обговорення з громадськістю. Як це так могло бути?

ПАЦКАН В. В. Правильно. Тому що громадськість звичайно проти, щоб проти неї збирались ...

(Загальне обговорення. Мікрофон вимкнений)

БУЗНИЦЬКИЙ Ю. В. Постанова Кабміну єсть, яка передбачає обговорювати ...

ПАЦКАН В. В. ...Тому що громадськість звичайно буде проти, щоб проти неї збирались, щоб за неї збирали всі бази даних, контролювали

громадськість. Ну це поліцейських закон. Подумайте кожен, коли будете тиснути кнопку на цей закон. Подумайте, будь-ласка, не лише позицію того, що треба для держави, а подумайте позицію того, що ми Комітет, який захищає права людини. Ми повинні захищати права людини і виносити нормальні законопроекти в залу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміла позиція. Хто з колег хотів би взяти слово також або задати запитання? Колега Суслова, прошу.

СУСЛОВА І. М. Я гадаю, що у нас аналогічна позиція, аналогічна позиція у більшості депутатів. Я пропоную виносити на голосування.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Нет, подождите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви в якості адвоката чи члена парламенту?

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я, как уже сообщил, я могу совмещать две должности. Во-первых, я хотел бы подчеркнуть, что в этом законопроекте есть очень много положительных инноваций и решений тех проблем, который я, как адвокат в том числе, сталкивался. Например, решение в формулировках, какой статус паспорта. Потому что, например, человек к нотариусу с заграничным паспортом прийти не мог раньше потому, что говорили – это паспорт для пересечения границы, а не паспорт, который утверждающий лицо. Решена проблема со скоростью выдачи паспортов, вместо 30 на 20. вместо ускоренный вместо с 10 на 7. Соответственно в этом законопроекте есть много позитива. Я вижу из того характера изменений, что его делали те люди, профессионалы, которые сталкивались с этими проблемами, что здесь работали эксперты.

Другой вопрос – подхода. Де факто я могу сказать вам следующее. Безусловно наша страна идет на то, чтобы мы открывали базы данных. Вот

сейчас Минюст открыл более 300 реестров. Мы можем тоже сказать, что это нарушает права человека, когда мы будем смотреть какой судья, какая квартира у него находится или что происходит.

У меня сегодня ежедневно происходят такие скарги. Мы открыли сейчас средства, оказывается там 200 тысяч гривен судья получает, а 5 миллионов в банк положила и квартира и машина такая-то. Поэтому если мы хотим идти в направлении решения основной проблемы, это коррупция и безусловно надо открывать базы данных. Нам нечего стесняться. А если они будут вместе объединены.

Теперь де факто, уважаемый господин Чаплыга, я всегда с Вами соглашаюсь, Вы всегда даете абсолютно честное и правильное мнение, но я вижу здесь определенную цель. Я, как уже сказал своим коллегам, чуть больше недели тому назад было нападение на мое транспортное средство. В результате был проведен обыск – искали какие-то документы. И мне пришлось пройти всю процедуру, вызвать милицию, ценные вещи никакие не забрали, искали документы, перерыли все это вот. По этому факту открыто уголовное производство, ведется следствие.

Однако, следователь, который сегодня приходит, у него нагрузка 300 уголовных производств на одного. Он преамбулы этих уголовных производств не помнит. Для того, чтобы ему собрать эту информацию, которая необходима, мы говорим, что надеемся, что у нас будет настоящее правосудие иначе страны не будет и правосудия и следственная система правоохранительная. То ему, на сегодняшний день разослать запросы и получить ответы для того, чтобы установить – практически невозможно. Он потратит все время. А еще будет бегать в суд по новому КПК и на каждое решение получать еще ухвалу суда. Поэтому, мне кажется, что не надо здесь бояться полицейской державы, надо понимать, что мы не воюем с государством, надо понимать, что мы раскрываем реестры и воюем с коррупцией.

Поэтому я уважаю Ваше мнение, я считаю, что оно имеет право на существование, но существует и другое. ...

(Загальне обговорення. Мікрофон вимкнений.)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я хотел бы добавить, я хотел бы подчеркнуть, что, например, на примере страны, которую я очень часто ... мы анализируем, для того, чтобы построить такое же экономическое развитие во время военных действий, это страна - государство Израиль, которая возглавляет. Так вот. Любой полицейский, который тебя останавливает, он права не просит, техпаспорт не просит, он тебе задает три-пять вопросов и сразу же есть вся информация. И страна гордится тем, что им не надо возить права, не надо возить техпаспорт, они могут пройти по руке, пройти погранслужбу на границе и сразу же можно все установить. Поэтому может быть мы такого развития хотим? Может туда нам нужно двигаться?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коллеги, я хотів би надати слово, оскільки в секретаріаті цим предметно займався Юрій. Будь-ласка. Але до мікрофону, щоб це було.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю. В. ... Та я так ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні не так. Треба в стенограму це. Будь-ласка.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю. В. Ну ... секретаріат не політики, секретаріат ну як би виконує технічну роботу. А так щоби нагадати, я хочу сказати, що цей проект про Єдиний державний демографічний реєстр, він 12 разів розглядався Верховною Радою поки став Законом. На нього стільки поступало різних зауважень, що він був відшліфований достатньо. Давайте

скажемо ... я дуже конкретно скажу про те що тут. У всіх, як би кажуть, про певні елементи, але я скажу конкретно.

Перше. Якщо цей закон приймається – відбитки пальців будуть здавать всі. До всіх документів, які використовуються для виїзду закордон і не тільки. Бо тут написано «за винятком паспорта громадянина України». Ось, прям написано. У разі оформлення паспорта громадянина України, відбитки не треба здавать. До всіх інших здавать треба. Написано за бажанням, але за винятком паспорта громадянина України.

СОКОЛЮК М. Ю. За бажанням.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю. В. Написано за бажанням, але за винятком паспорта громадянина України. Значит в усіх інших без бажання.

Значить далі йдемо. Стаття 11. У нас там є отримання інформації з Державного демографічного реєстру. Оце був такий перелік, кому дозволяли отримувати інформацію. А це перелік, кому тепер дозволяють. Значить у цьому переліку у нас з'являється пункт 2. Я трошки хвилююсь, ви мене вибачте, бо такого я не бачив навіть тоді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Водички можете. Прозорі.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю. В. Значить можу сказати, що тепер з Єдиного державного демографічного реєстру, це про відкритість реєстрів, інформацію можна буде отримувати третім особам, за згодою особи персональні дані якої опрацьовуються. Ну то єсть, банк, наприклад, любий буде мати доступ до цієї інформації.

Тепер стаття 16 «Оформлення, видача, обмін, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення документів». Ну в нас багато хто з присутніх, і Комітет, пам'ятає як розгорталось питання взагалі імплантації чіпів в

документи. Які у нас тут були ходження, які були демонстрації, які були відгуки, так сказати, в державі в цілому.

Значить новим законом пропонується імплантувати чіпи у всі документи за винятком посвідчення водія і ще чогось там ... картки мігранта .. да ...трудового. Значить, але це не все. Забрано право особам, як говорив вже Григорій Михайлович і про що казав Фельдман, просто може не всі зрозуміли. Особам за релігійними переконаннями відмовитися від імплантації чіпа або інформації в чіп.

От у мене, наприклад, паспорт сьогодні закордонний, я дякую міграційній службі, без чіпа. Я не хвилююсь. Дали мені по блату чи ні, але я від Державної міграційної служби хотів би взнати, а скільки відсотків сьогодні отримали такий паспорт? Через те, що, за моєю інформацією, таким правом скористалися 15 відсотків. Значить не не, я не до дискусії.

СОКОЛЮК М. Ю. *(Мікрофон вимкнений.)* Я доповім.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю. В. Значить, оце в принципі ті новели, я вже не кажу про порушення статті 22 Конституції, коли не можна звужувати права і так далі. Це ті новели, які вносяться сьогодні коротко цим законопроектом.

І сама остання фраза. Значить в чому був ... основна концепція Єдиного державного демографічного реєстру, на чому настоювала громадськість ще тоді, щоб в законі було чітко прописано всі процедури, оформлення, терміни і так далі. В цьому законопроекті, якщо візьмете, значить, порівняльну таблицю, ви всі легко зможете, що там певна частина прописаних чітко речей, вона вже знята сьогодні. У порядку встановленому, у порядку встановленому Кабінетом Міністрів, у порядку встановленому таким то відомством, але громадськість, що тоді хотіла, щоб цей порядок був чітко прописаний тоді в законі. І він був ... і він зараз є прописаний.

Таким чином ми, навіть, не скільки у нас ці елементи будуть присутні, я вважаю, що це викличе великий негативний ефект. Скільки взагалі, як

сказав Валерій Васильович, у порівнянні із 1632 багато хто тут підтвердив, ламається вся концепція закону про Єдиний державний демографічний реєстр, яка хоть і брала необхідність державі брати ці дані, але з максимальним врахуванням і врегулюванням усіх законодавчих елементів цієї системи. Це все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Отже ми говоримо про концептуальні речі, що на додаток до Демографічного реєстру, ще база даних. У нас є ще, я бачу, Віктор Тимошук, Центру політико правових досліджень, Ви цим займалися предметно. Будь-ласка. Потім я надам слово ...

ТИМОЩУК В. Дякую, Григорій Михайлович. Шановні народні депутати, шановні присутні, я так само хвилююсь, тому що з цією темою вже три роки боремося і, на жаль, безрезультатно. На моє експертне переконання, 3224 насправді є альтернативою 1632, тому що він по змісту про одне й те саме і, дійсно, це просто інша концепція.

Якщо концептуально говорити, в ньому кілька позитивних норм є. Насамперед це відмова від паспортизації дітей, а підняття цього віку до 14 років. Це раціональний крок. Це перенесення моменту перевірки не при видачі паспорта обмеження на виїзд, а при перетині кордону. Це доручення центрів надання адмінпослуг до видачі паспортів. Це посвідчення водія без чіпа. Може є ще якісь, але концептуально він є неприйнятним і далі, тому що він далі ґрунтується на концепції поліцейської, дійсно, держави, це тотального стеження за приватністю особи. Можливістю тотального стеження за приватністю особи, бо, нагадаю, Єдиний державний демографічний реєстр взагалі не містить вичерпного переліку інформації, яка там збирається про особу, там не існує вичерпності, там останній пункт – відомчо інформаційні системи, це все практично може бути, але навіть ті пункти, які розшифровуються, вони не дозволяють однозначно тлумачити, яка інформація збирається. Тобто, для прикладу, пункт, документи видані

особі державою, це може бути все що завгодно: і свідоцтво про народження, документи про освіту, ну я не знаю, тобто і цей пункт неможливо тлумачити однозначно.

І, на моє переконання, от вивчаючи цю паспортну тематику, я не можу зрозуміти для чого міграційній службі при видачі паспорта вимагати інформацію про моїх батьків, про моїх дітей, про якісь інші документи, про моє посвідчення водія і так далі. Але відходячи навіть від концептуальності Демографічний реєстр чи відомчі реєстри, я тут уточню, ми не проти реєстрів, але реєстри мають бути цільові: паспортний реєстр, реєстр посвідчень особи, реєстр посвідчень водія, вони можуть взаємодіяти між собою, але не треба це інтегрувати в одне.

Я просто відповідально стверджую, що це законопроект, крім якоїсь політичного благої заголовку про візову лібералізацію насправді пропонує легалізувати корупцію, яка існує в паспортній сфері. Я це стверджую відповідально, тому що три роки існує проблема з державним підприємством Документ, яке збирає сьогодні по 350 гривень на закордонний паспорт. Це підприємство пропонує легалізувати цим законом. Тобто замість того, щоб припинити це свавілля – його легалізують.

Два роки існує рішення Верховного Суду, яке забороняє брати з громадян більше ніж 170 гривень за паспорт. Замість того, щоб вирішити в цивілізований спосіб це питання, встановити чітку плату чи в цьому законі чи в декреті про держмити, Уряд не помічає цієї проблеми, тобто далі три п'ять платежів буде за паспорт як було.

Навіть про питання id, про яке колеги кажуть, що це основна мета зараз запровадження 3224. Це id запроваджується не так як в цивілізованих країнах це робиться, тому що id не має ключової інформації, графічної інформації про місце проживання громадянина. Сьогодні громадянин коли йде в поліклініку, в банк, до нотаріуса, на вибори, всюди він приходить йому треба підтвердити місце проживання. В цьому id не передбачено нанесення цієї інформації.

ДМС каже – потрібні будуть термінали. Термінал коштує 15-20 євро. Це неймовірні витрати. Сьогодні ідентифікувати особу можна просто – порівняти фото і людину, а нам пропонують якусь супер складну систему, дуже витратну, тому я тут бачу лише бажання, насправді, заробити.

І останній, мабуть, момент. Ну якби це був державницький підхід, я вважаю, що навіть id і питання цифрове воно чи нецифрове воно мало б вирішувати на основі цифр, чисел економічних. Тому що, я вважаю, треба було б населення запитати, хто хоче з цифровим підписом, з усіма можливостями, можливо такий давати варіант, але я впевнений, що багато населення не бажатиме переплачувати зайвих 100-150 гривень ради можливостей, які йому не потрібні, а несуть тільки ризики. Але це дискусійний.

Я останнє пропоную навіть не обговорювати, тому що це дійсно можна фахово і так і так. Дякую за увагу. Якщо би Комітет був послідовним, мені здається, я думаю, що було би правильно ваше рішення піврічної давності втілювати, а все слухне від ДМС враховувати в 1632. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розвести ці речі. Дякую. Колега Логвинський.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Я хотів би Вам подякувати, шановному експерту, за дуже ретельну відповідь та аналіз, але я хотів би зауважити декілька речей, які я теж опрацьовував і можу з Вам не погодитись.

Наприклад, щодо айдішки, да. Навмисне не вноситься місце перебування, проживання. Чому? Якщо ти змінюєш цю адресу – тоді треба передруковувати всю айдішку. Саме тому до айдішки є вкладиш, який є безкоштовний, де зазначається адреса, в разі зміни адреси – ти змінюєш цей вкладиш. Безкоштовно. Ще раз, наскільки мені відомо, я так запитував – такі відповіді отримав. Саме тому не треба платити за перевипуск самого пластика в такому випадку він у тебе залишається. До речі, саме коли ми

аналізували теж декілька країн як Польща та Ізраїль саме таким чином там. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колега Суслова, Ви хотіли? Ні, не хотіли. Не має бажаючих? Так, будь-ласка, Вам слово. Будь-ласка.

СОКОЛЮК М.Ю. Коллега Юрий из секретариата спрашивал о проценте. Когда началась выдача биометрических паспортов, соотношение было 35 на 65. 35% людей оформляли биометрические паспорта. 65% - не биометрические. На сегодняшний день 55% людей оформляют биометрические паспорта. То есть 45% - не биометрические. Но есть еще очень хороший другой пример. Міністерство закордонних справ також почало оформлювати, але не с первого января, а начало оформлювати позже биометрические паспорта. Так вот изначально процент людей, которые оформляли биометрические паспорта за границей, когда было установлено оборудование, он был гораздо выше, чем в Украине. О чем это свидетельствует. Те люди, которые находятся за границей, которые находятся на ПМЖ, они видели европейский пример использования биометрических паспортов. У них не было никаких передумов не оформлювати. То есть они уже это видели, как это используется в Европе.

По поводу информации в Едином державном реестре. В законе существующем очень четко выписано количество информации. Ім'я особи, дата народження, стать, дата внесення інформації, відомості про батьків. Вы мне, пожалуйста простите. На сегодняшний день, в бумажной базе данных вся эта информация есть.

Про выдачу документов. Если вам выдан паспорт в Киеве, вы переехали жить в Винницу, получили там паспорт. В двух местах лежат ваши карточки, в которых вся эта информация указана. Полностью, подробно, с вклеенной фотографией. Но это бумажная база данных. Единое отличие электронной базы данных от бумажной в том, что здесь добавлена

фотография электронная и відцифровані відбитки пальців рук. Але інформація з віз, про яку ви говорили, це реєстр не містить інші бази даних. Наприклад, налогових. На сьогоднішній день що происходит? В реєстре отмечается інформація с виз о том, откуда она поступила. В реєстр взаимодействия с МЗС приходят служебные дипломатические паспорта. Остается інформація о том, что МЗС прислало тогда-то то-то, набор. Осталась інформація о человеке. При этом вся інформація – причины выдачи, его заявление, все остальное остается в ведомстве інформационной системы. Такой подход везде. Никакого объединения баз данных нет и быть не может. Но вам очень хороший пример приведу. Schengen Information System. Один-два. Не важно. Если вы оформляете шенгенскую визу, в ней содержится інформація о вас. Гораздо больше, чем внутри страны. Потому что там есть ваша справка о доходах, ваша справка о пов'язаних з вами особах, яки зобов'язання. Там информации гораздо больше, поверьте мне. Вы ж все знаете этот пакет документов, інформацію, где вы, в каких странах были, там перелік информации очень большой.

По ст. 20 по оплате услуг, мы уже с вами общались. 20 статья на сегодняшний день містить лише два абзаци щодо оплати послуг. Після запровадження цього закону був прийнятий закон «Про адміністративні послуги». Так. Наша позиція дуже проста і чітка. Ми змінюємо 20 статтю, вносимо визначену законом оплату послуг. Дуже чітку і понятну. На сегодняшний день вся плата от услуг Миграционной службы идет в местный бюджет, согласно протокольной нарады у Премьер-министра. Местные органы власти будут встановлювати пільги, в том числі оплату компенсацію стоимости бланка. То есть это будет правильно выписано согласно закона Минюста.

По поводу місця проживання. На сегодняшний день, за 14-й год, если я не ошибаюсь, один и семь миллиона людей поменяли место проживания. Зачем зазначать на айди-карточке адрес проживания? На самом деле, пока все подключатся к реєстру, буде переходной период. Два-три года.

Действительно так. Но человек поменял место жительства, он пришел, сдал айди-карточку, получил новую, заплатил опять двести гривен. Это абсолютно не державный подход. Умножьте 1,7 млн. людей на 200 гривен. Это люди должны платить. Нет. Не имеет никакого смысла. В том числе, писать на карточку место проживания, пока нет инфраструктуры, бессмысленно. Это змінна інформації. В том числе щодо реєстрації громадянського стану. Это змінна інформація. Сьогодні вона одна, завтра вона інша. Она міститься в реєстрі. Підключення до реєстру безкоштовно.

Сама основна новела, з якої ви почали, щодо ДП Документу. Законом чітко встановлено, що оформляти та видавати документи, окрім Міграційної служби, зможуть центри надання адмінпослуг та органи виконавчої влади. Но вы поговорите с жителями Позняков и Осокорков, вы поговорите с жителями, которые пользуются услугами центров, открытыми, если не ошибаюсь, полгода назад. У них есть выбор. С принятием этого закона с 1 января будет выбор – идти в ЦНАП. При чем ЦНАП не будет передавать документы в Миграционную службу. Взаимодействие электронное с Миграционной службой иснует бэк-офисом. Коррупции никакой в принципе быть не может. У человека будет выбор – идти в Миграционную службу, идти в ЦНАП, идти в ДП Документ, который формально за свои деньги строит центры, в которые люди могут прийти. Через какое-то время, у нас 28 миллионов людей, которым так или иначе, за несколько, 4-5 лет нужно будет поменять документы. Предложить им такую возможность. Поэтому у них будет выбор. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Єдине, що було в обговоренні також, ця норма щодо врахування релігійних переконань. Можете прокоментувати це?

ЧАПЛИГА М. Коментувати неможливо. 22 стаття Конституції у нас на сьогоднішній день...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розробників хотів коментар.

СОКОЛЮК М.Ю. В Европе, когда внедрялись биометрические документы с чипом, с отпечатками, без отпечатков, не существует религиозных преубонань щодо видачі, оформлення, переоформлення. В тому числі, я спілкувався з деякими особами особисто, які висловлювали думку щодо преубонань неотримання будь-яких ідентифікаційних документів із зазначенням номера. Был очень простой вопрос. Этот уникальный номер – это не ваш номер, а номер вашего профайла, вашей папочки в государстве. Очень простой вопрос – у вас есть мобильный телефон? Его номер – это ж не ваш номер. Это номер вашего мобильного телефона. И когда человек доставал его, думал – вообще логично. У вас есть обычный паспорт. Просто номер не меняется, присваивается для того, чтобы была идентичность. То, чего не было раньше, то, о чем говорили европейцы. При внедрении айди, вы должны обеспечить то, что это лицо при смене фамилии, при смене имени оно не потеряло идентичность. Этот закон, включая систему идентификации, направлен не просто для либерализации визового режима, для граждан. Чтобы у них личность их не крали, что происходит сегодня при утере документов.

А про открытие реестров я уже говорил на Кабинете Министров. Мы открываем реестр утерянных и украденных документов на сайте и эта система будет направлена именно на тоже. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми провели досить ґрунтовне обговорення. Всі, хто хотів, мали можливість висловитись. Нагадаю, що з точки зору процедури наш Комітет не є головним, але ми маємо надати наші висновки, рекомендації головному Комітету, яким є Комітет закордонних справ. І з того, що було і з урахуванням додаткових пропозиції, у нас є першою, яку виклав, я так розумію, колега Пацкан, яка полягає в тому, що пропонувати головному Комітету за результатами обговорення нашого,

детально це додати. Але оскільки це концептуально різні і різний підхід, взяти проект 1632 щодо виконання. Натомість рекомендувати цей 3224 за результатами розгляду в першому читанні відхилити. Я так зрозумів, колега Пацкан, Вашу пропозицію? Дякую. Або на доопрацювання. Давайте на доопрацювання так рекомендувати. В порядку надходження я тоді ставлю цю пропозицію, що рекомендувати головному Комітету висловити нашу таку позицію в листі, вона буде на 4-х аж сторінках аргументована щодо відправлення на доопрацювання. Хто за? Прошу голосувати. 1,2,3,4,5. Прийнято. Я дякую.

І у нас зараз є присутнім заступник Міністра Кабінету Міністрів, вибачте, юстиції. І до нас як до Комітету звернулася з початку так неформально. Я мав розмову з першим заступником Міністра юстиції Наталією Севостьяною стосовно змін до законодавства пов'язаних з недискримінацією. Я так розумію, що Ви хотіли цю пропозицію більш детально викласти.

Це вже в різному ми розглядаємо. Про головне ми вже проголосували. Колегам, які вже представили свою точку зору, я дякую. До побачення.

Будь ласка.

ПЕТУХОВ С.І. Дякую, пане Немиря, за те, що Ви запросили мене. Я, мабуть, Вам вже розкажу це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні. Всі члени Комітету є. І ті хто, Михайле, я прошу Вас також залишитись.

ПЕТУХОВ С.І. Питання тільки в тому, чи хоче Комітет заслухати такий собі звіт Міністерства юстиції, яка відповідала за перемовини по всьому четвертому блоку. Чи доповісти лише про те проблемне питання, яке залишається до Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про проблемне.

ПЕТУХОВ С.І. Як Ви знаєте, що за Планом дій до лібералізації візового режиму, ми називаємо безвізовий режим, завжди відмічалось конкретне зобов'язання прямо передбачити заборону дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності. Це відмічалось в усіх звітах місії експертів про прогрес виконання вимог і, на жаль, жодного разу виконано не було. Така пропозиція вже вносились в Верховну Раду, але вона не була прийнята. Була, наскільки я знаю, а це було до того, як я долучився до Міністерства юстиції, домовленість проте, що коли Верховна Рада розглядатиме Трудовий кодекс новий, буде включена і заборона про дискримінацію на підставі цих ознак в Трудовий кодекс. І цей компромісний варіант насправді був узгоджений з європейською стороною. Їхня вимога була сформульована саме так: Добре, це не буде в законі про протидію дискримінації, але це буде в Трудовому кодексі і в трудових відносинах ця заборона буде передбачена.

На жаль, Верховна Рада не приступила до розгляду Трудового кодексу і відповідно це питання, яке мало розглядатись в рамках цього великого документу, вирішено не було. Ми отримали чіткий сигнал про те, що без виконання цієї вимоги ми не виконаємо другий план імплементації безвізового режиму. Стадії імплементації. На жаль, сьогодні чомусь це питання не розглядається Верховною Радою, на нього не звертається, як видається, достатньої уваги. І альтернативний варіант тому, який був начебто узгоджений про включення його в новий Трудовий кодекс поки що не запропоновано. Виходячи з переговорів, які ми мали. Це була екстрена відео конференція, на якій був присутній я та пані Зеркаль – заступник Міністра закордонних справ, з директором по Росії та східній Європі Гунаром Вігендом, де він ще раз повторив, що ця вимога залишається. І були запропоновані варіанти, як ми можемо вийти з цієї ситуації, дивлячись на те,

що зміни до Трудового кодексу не приймаються. З боку Уряду ми зобов'язалися, що у Плані дій, який спрямований на реалізацію Національної стратегії з прав людини, яка була прийнята в кінці серпня, ми пропишемо зобов'язання Уряду до кінця цього року подати пакет змін до законодавства про недискримінацію, спрямований на повну імплементацію європейських директив в цій сфері. Насправді це вже є існуючі зобов'язання України, яке ми взяли відповідно до Угоди про асоціацію і відповідно всі ті, хто за нього голосували, і держава Україна як сторона цієї Угоди, зобов'язалася імплементувати ці директиви. Але там є просто інший термін. Тобто безвізовий режим. План лібералізації пересуває ці терміни з тих, які вказані в Угоді на ті, які, тобто це вже має бути зараз. Це не є новим зобов'язанням. Це пересування терміну. Відповідно Уряд зі свого боку зобов'яжеться в Плані дій подати ці законопроекти в Верховну Раду. І на тому в цій частині Уряд своє завдання виконає. Ми для того, щоб не затримувати цей процес, паралельно з прийняттям Плану дій, а він буде винесений на Уряд найближчим часом, він допрацьовується, підготували проект змін до законодавства в частині недискримінації, спрямований на виконання імплементації європейських директив у сфері недискримінації. Цей законопроект був напрацьований Міністерством юстиції разом з представниками Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Цей текст готовий і ми вам його передали для попереднього ознайомлення. І наразі це є пропозиція з нашої сторони, яка узгоджена з європейською стороною. Враховуючи, що той попередній план про прийняття Трудового кодексу навряд чи буде здійснений цього року. А без виконання цієї вимоги ми не отримаємо безвізовий режим, ми би пропонували, щоб цей законопроект за можливості був підтриманий найширшим колом представників усіх фракцій, що входять в Коаліцію, які взяли на себе зобов'язання виконувати Угоду про асоціацію, був внесений ними в Верховну Раду і розглянутий. І прийняття такого законопроекту повністю би виконало наші зобов'язання і за безвізовим Планом лібералізації, і за Угодою про асоціацію в частині

гармонізації нашого законодавства в сфері недискримінації. Ми би просили, по перше Комітет, тому що це є профільний Комітет, і як ніхто в Раді розуміти і захищати права людей і боротися з дискримінацією в країні, і особисто вас підтримати цей законопроект. Ми зі свого боку будемо намагатися переконати в двосторонньому режимі якомога більшу кількість депутатів і фракцій підтримати його і внести разом для того, щоби на моменті внесення було розуміння того, що є політична згода про необхідність прийняття цього законопроекту, щоби він якомога швидше пройшов через Верховну Раду.

Це невеликий за обсягом законопроект і в принципі ми допускаємо, що можуть бути непорозуміння чи зауваження чи пропозиції стосовно його змісту. Хоча він є технічним. Там додаються окремі слова, додаються визначення, яких ще немає в законодавстві. Наприклад, віктимізація, множинна дискримінація, тобто там немає великих текстів, там немає нової якоїсь ідеології. Там є реалізація конкретних положень європейських директив, які не повністю були враховані в українському законодавстві. Тому ми сподіваємося на підтримку Комітету Верховної Ради в цілому для того, щоб якомога більшою коаліцією депутатських фракцій його внести і прийняти якомога швидше. І це буде, як видається, чи не найостаннім кроком для виконання плану лібералізації візового режиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за інформацію. Два питання на уточнення. Стосовно Вашого розуміння часових рамок для того, щоб у випадку, якщо він буде розглянутий, і схвалений, він вклався б в ті плани, графіки, які є у Вас з огляду на Європейську Комісію, прийняття рішення в грудні. Це перше питання. І друге, чи правильно я зрозумів з точки зору кінцевого результату. Ваше Міністерство як розробник вважає, що результат може бути більш швидким і ефективним, якщо буде подаватися цей законопроект не від Уряду, а від народних депутатів, які представляють більшість фракцій?

ПЕТУХОВ С.І. Якщо можна, я почну з другого питання. Ми вважаємо, що для того, щоби це не виглядало, що це урядовий проект в опозиції до парламенту, щоби не було такої конфронтації потім в Раді ми вважаємо, що ми готові говорити прямо зараз з усіма депутатськими фракціями. Але ми би хотіли, щоби фракції усвідомили свою відповідальність за прийняття цих змін. Ми сподіваємось, що зауважень до тексту не буде, тому що там невеликі зміни. Там реально точкові технічні зміни, що необхідні. Можемо говорити про формулювання, хоча вони вивірені. Там немає якихось проблемних питань. Саме тому ми вважаємо, що для того, щоби політично це було узгоджено на моменті подачі, ми не мали в Раді безкінечних обговорень політичних питань. Щоби Уряд не захищав начебто те, з чим не погоджуються фракції. Щоби одразу фракції погодилися на цей текст, щоби представники фракцій його внесли і таким чином проходження його в Раді було швидшим. Це відповідь на Ваше друге питання.

На Ваше перше питання. Насправді, ми наразі, коли в принципі вже знаходимось в цейтноті, ми в щоденному режимі спілкуємось, я особисто спілкуюся з директором Департаменту і експертами, які працювали в Україні і ведуть наше питання. Вони щоденно відслідковують те, що ми робимо і який у нас є прогрес. Тобто да. Є зобов'язання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От у нас три пленарних тижні в листопаді. Наступний, потім за наступним два підряд. І в останній тиждень листопада. Моє питання конкретно. З точки зору Вашого бачення, графіку і відповідно, коли є останній такий дед-лайн, до якого треба або прийняти або не прийняти.

ПЕТУХОВ С.І. Насправді це те питання, яке ми ще будемо узгоджувати, тому що це вже буде певною мірою політичне рішення. Тому що нормально це би вже мало бути прийняте десь на 10 листопада, коли

буде здиратися Комітет в Європі і приймати рішення технічне рекомендувати далі чи ні визнавати виконання Плану. Тому я би сказав, що то є той реальний термін, коли би ми мали це зробити. Бо все, що буде далі, це вже буде проблемно, буде політичний процес. Тому що рішення в Брюсселі вже буде запущено і ми вже будемо в певній стадії доносити документи. Це вже те, що буде менш прийнятним і зрозумілим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дуже важливе питання, тому що з точки зору... Зараз я, по перше, дякую за таку ініціативу, і за бажання співпрацювати з Комітетом. Хочу також підтримати Вас в тому, що йдеться про обмежені досить зміни, які стосуються, якщо не помиляюсь, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації і інші питання, про які Ви згадали. Зокрема, це зміни до Кодексу законів про працю і інших, але основний цей щодо недискримінації. І в той же час хочу висловити жаль, що така розмова у нас почалася уже буквально в кінці жовтня з тим розумінням, що останній термін, коли це буде мати безпосередній прямий ефект, це наступний пленарний тиждень, а законопроект ще навіть не внесений з точки зору. Як колеги почули цю інформацію, я прошу сьогодні надіслати цей проект, який розроблений був, про що щойно сказано. Він дійсно дуже простий. Там є порівняльні таблиці. Для того, щоб колеги – члени Комітету, хто є зараз і кого немає були про це поінформовані. Також прошу підготувати листа від мого імені. І я думаю, варто надіслати такого листа від імені Міністра юстиції до керівників фракцій і до Голови Верховної Ради. З точки зору бачення і врахування часових рамок і дуже важливих деталей щодо логіки і послідовності, про яку Ви сказали. І з тим, щоб в абсолютно надзвичайному режимі, якщо тут співпадуть всі складові, це можна було б, я так розумію, зміст буде мати лише тоді, якщо це буде розглянуто наступного пленарного тижня. Тому що другий є 10-е, це той дед-лайн, коли вже може бути і запізно. Хоча не виключається, що в процесі може бути прийнято до уваги, що ще є один пленарний тиждень. Про це також можна вказати як примітку. Добре.

Ми Вас почули. І тоді дякую за цю інформацію. Прошу тоді обмінятися з керівником Секретаріату, щоб ми якщо необхідно додаткові речі. Залиште також свої... Дякую.

Шановні колеги, у нас зараз Різне і я хотів би розпочати з цієї інформації. Тут є присутнім колега Рефат Чубаров. Вчора розійшлася широко ця інформація про чергове знущення взагалі над будь якими нормами права і міжнародного і не міжнародного. Про те, що Сімферопольський суд виніс рішення в заочний спосіб про те, щоб Вас тримати під стражею на строк до двох місяців. Я думаю, що ми маємо як Комітет, по перше, відреагувати на це. Але хотілося б почути від Вас, колега Чубаров, що це взагалі означає.

ЧУБАРОВ Р.А. Я отримав документи позавчора на домашню адресу. Ці документи, це супровідний лист, підписаний суддею Кузнецовою. Мені здається, що це та суддя, яка і проводила судові засідання. В ньому вона повідомляє на мою адресу, на адресу прокурора Київського, здається, району міста Сімферополя. Ще там апеляційний суд, що відбулося 6 жовтня судові засідання, яке прийняло постанову щодо мого заочного арешту. Я звинувачуюсь за статтею 280.1. Це щось там загроза територіальній цілісності Російській Федерації, публічні дії. Стаття до 5 років. Вони таким чином задовольнили звернення до них Слідчого комітету ФСБ Росії по Криму, бо це впливає. Тобто це супроводжувальний лист. До нього прикладена апеляційна скарга адвоката Леонова, який виступає на мій захист і в моїх інтересах. Там був вказаний його телефон. Я вчора йому потелефонував. Сказав: «Привіт, ти хто?» Він сказав, що він адвокат Леонов і він призначений судом. Це як у радянські часи, але якщо виходити з радянського законодавства, я все одно мав знати, коли буде відбуватись засідання, місце, дату і вони мали мене запросити. Суд, який призначає адвоката, він мав мене хоча б формально запросити, чи я маю підстави для його відводу чи ні. Цього всього не було зроблено. З апеляційної скарги, бо там вона прикладена, вона на двох сторінках одного листа, витікає, що я

звинувачуюсь за оцими діями. І це нібито відбувалось на одній з передач телевізійного телеканалу «5 канал» українського. І це рішення щодо взяття під стражу воно починається з моменту або моєї екстрадиції до Росії або безпосередньо затримання на території Росії. З цього експерти думають, що, можливо, вони будуть подавати в міжнародний розшук. По крайній мірі прокуратура наша вже до цього готується. А вчора ввечері була вже інша інформація, було розповсюджено в засобах масової інформації і відео, і така інформація, що для мене відкритий тепер шлях на батьківщину, я можу в'їхати в будь-який момент. Але до мене можуть бути питання за рішенням тих слідчих, які можуть завершитися арештом. Тобто я можу бути затриманий. Це прийняло деякий такий розголос. Тут я ще не встиг, нам не вдається з'ясувати. Це просто ініціатива цієї Няши щодо другого, щодо можливості в'їзду? Чи насправді Федеральна міграційна служба Росії, яка має єдина право встановлювати заборону і знімати заборону, чи насправді вони зняли заборону щодо в'їзду. Ми це ще не з'ясували. Не можемо з'ясувати. Офіційно мене про це ніхто не повідомляв.